

Disputatio medica inauguralis de tabe

<https://hdl.handle.net/1874/343798>

24.
DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE

T A B E.

QUAM
AUSPICE DEO OPT. MAX.
Auctoritate Magnifici D. Rectoris,

M. GERARDI de VRIES,

Philosophiæ Doctoris, ejusdemque Facultatis in Illustri
Academia Ultrajectinâ Professoris Ordinarii,

NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici Consensu, Nobilissimaque
Facultatis MEDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS

Summisque in MEDICINA Honoribus, & Privilegiis, ritè
& legitimè consequendis,

Eruditorum examini subijcit

JOHANNES FRITS, AMSTELOD-BATAV.

Ad diem 23. Julii, horis locoque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiae
Typographi, clō Ic xcii.

*VIRO reverendo, & pietate
conspicuo,*

**D. CORNELIO
HEYCOOP,**

Ecclesiae Christi, quae in pa-
go, dicto BROEK IN WA-
TERLAND, colligitur, Pa-
stori fidelissimo, vigilantissi-
mo,

*Inauguralem hanc
Disputationem*

D. D. D.

STRIJFENHUIS
JOHANNES FRITS.

Ex Officina FRANGISCI HALMA, Aedemix
Typographi, et Jac. xort.

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
TABE.

THESIS I.

Abes vel phthisis est exulceratio pulmonis cum marcore totius corporis conjuncta.

I I.

Dividitur in genere in humidam & siccam. Etiam a Celso in tres species: in veram phthisin seu exulcerationem pulmonis, in cachexiam ex obstructione glandularum mesenterii, & in atrophiam seu marcorem ex obstructione nervorum. Etiam dividitur tabes in incipientem & perfectam.

I I I.

Partes quæ læduntur præcipue sunt pulmo, & glandulæ lacteæ ac lymphaticæ, quæ chylum non bene distribuunt,

unt, sic ut per sedem descendat, & diarrhæa accedat, unde valde masculcit homo.

I V.

Causa Tabis, & quidem phthiseos, est externa, & interna. Externa est disrupta vena vel arteria ex casu vel ictu, unde sanguis effunditur, qui in pulmone putrescens hunc morbum producit. Causa interna sunt destillationes acres, quæ vasa erodendo ulcus pulmonis, & dein tabem causant. Cachexiæ causa non raro est obstructio glandularum mesenterii. Atrophia etiam sæpe oritur ab obstructione nervorum, partiumque nervosarum.

V.

Signa diagnostica sunt: in incipiente phthisi, rauco, destillationes frequentes, tussis parva, excretiones tenues, febricula lenta, inflatio abdominis, corporis emaciatio. Phthiseos perfectæ sunt, tussis magna, febris continua post partum exacerbari solita, excreationes purulentæ & fætidæ, &c. cachexiæ signa sunt extenuatio partium totius corporis, abdominis inflatio; quibus scædus corporis color, tussicula sicca, & diarrhæa non raro adfunt.

V I.

Quoad prognosin: phthisis incipiens sæpe curatur. Phthisis inveterata, in qua excreationes sunt cruentæ & fætidæ, vix unquam curatur: si capilli defluunt, & diarrhæa accedit, mors in propinquo est.

VII.

Intentiones curativæ duæ sunt : primo acres destillationes sunt temperandæ, nec non tenues catarrhi increfandi. Secundo tussis mitiganda, ulcus pulmonum abstergendum, &c.

VIII.

Eum in finem præscribantur hæ pilulæ

℞. *Mass. pilular. de cynogloss.* ℥ss.
succ. liquiriti ℥j.
bals. sulphuris anisat. gr. vj.
 f. pilula n. xij.

Sumat patiens mane & vesperi duas. Conducit etiam linctus.

℞. *Syrp. althææ fernel.* ℥ij.
papaver. Rhead. ℥j.
flor. sulphuris ℥j.
bezoar. mineral. gr. vj.
M. F. linctus.

Utatur quoque patiens hoc decocto.

℞. *Rad. sals.* ℥ij.
china ℥ss.
althææ.
liquiritiæ. aa. ℥ss.
Herb. malv.
tussilaginis aa. Miß.
passular. mundatar. ℥iiij.

Coq. S. A. in aq. communi ad ℥iv.

Cæterum nec venæ sectio hic locum habet, nec purgatio. Si tamen alvus nimium adstricta sit, sumat patiens cum Jusculo ℥ss. vel ℥j. mannæ calabrinæ.

I X.

Si cachexia sit causa tabis, obstructions sunt aperienda, & lymphæ crassæ attenuandæ, & educendæ. In quem finem conducit decoctum, & vinum medicatum.

℞. Rad. quinq. aperienti.

gramin. aa. ℥j.

herb. scolopendr.

agrimon. aa. Mis.

cort. cappar.

tamarisc. aa. ℥b.

F. decoct. in aq. comm. ad ℥iij.

col. adde.

spirit. salis ammonia. ac ℥j.

cochlear. ℥ij.

Misceant.

℞. Rad. calam. aromatic.

helen. aa. ℥ij.

sem. siler. montan.

anis.

fœnicul. aa. ℥j.

herb. chamædr.

cupator. aa. Mj.

limat. chalyb. in nodulo

ligat. ℥j.

F. ex his sacculus.

Suspendendus in vini albi gallic.

℥iij.

De hoc vino sumat patiens bis in die cyathum.

Etiam conducit in prandio & cœna cum haustu vini sumere elixir proprietatis, vel sal volatile oleosum aromaticum.

X.

In diæta fugiantur omnia acra & salsa, utatur patiens Jusculis, lacticiis, ovis sorbilibus, & similibus alimentis, quæ sunt boni succi & facilis degeſtionis. alvus modice laxa ſervetur. Fugiantur animi pathemata.

VI

COROLLARIA.

I.

In phthiſi incipiente vena-ſectio quando-que conducit.

II.

Effentia febris conſiſtit in perturbata ſanguinis mixtura.

III.

Ejus signum pathognomonicum est, pul-
sus prater naturam frequentior.

I V.

Extirpatio partis emortuae facienda est
semper in parte viva.

I I

III